

๕๑

พ ร ะ เ จ ดิ ย์ จู พ ้า ม ณั

ใครๆ ไม่อาจนับบุญของบุคคลผู้บูชาอยู่ซึ่งท่านผู้ควรบูชา
คือพระพุทธเจ้าหรือพระสาวกทั้งหลาย ผู้ก้าวล่วงปญฺญจธรรม
เครื่องเน้นชาได้แล้ว ผู้มีความเศร้าโศก และความคร่ำครวญ
อันข้ามพ้นแล้ว หรือว่าของบุคคลผู้บูชาอยู่ ซึ่งท่านผู้ควรบูชา
เหล่านั้น ผู้นิพพานแล้ว ไม่มีภัยแต่ที่ไหนๆ ด้วยการนับ
แม้วิธีใด ๆ ก็ตาม ว่าบุญนี้มีประมาณเท่าใด

พระเจดีย์จุฬามณี

๕๒๓

ความสุข ความอบอุ่นใจ และความปลอดภัยในชีวิต เป็นสิ่งที่มนุษย์ และสรรพสัตว์ทั้งหลายพึงปรารถนา จึงพยายาม เสาะแสวงหาที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริง แต่น้อยคนนักจะรู้ว่าที่พึ่งที่ระลึกที่แท้จริงนั้นคือสิ่งใด อยู่ที่ไหน จะเข้าถึงได้ด้วยวิธีการใด ถ้าหากทุกคนในโลกได้รู้จักที่พึ่งที่ระลึกอันสูงสุดว่า คือ พระรัตนตรัย และมีโอกาสได้ประพฤติปฏิบัติธรรม จนกระทั่งกาย วาจา ใจสะอาดบริสุทธิ์ผ่องใส ตั้งมั่นอยู่ในกลางกาย เต็มเปี่ยมไปด้วยสติ และปัญญาบริสุทธิ์ ชีวิตของทุกคนก็จะเจริญรุ่งเรือง ปลอดภัยทั้งในโลกนี้ และโลกหน้า

พระลัมมาลัมพุทเธเจ้าตรัสไว้ใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ว่า

“ปุชารเห ปุชชโต	พุทฺธเ ยทิ จ สวเก
ปปญจสมติกกนฺเต	ติณฺณโสภปริทฺทเว
เต ตาทีเส ปุชชโต	นิพฺพุเต อกุโธภเย
น สกกา ปุณฺณํ สงฺฆาตํ	อิเมตตมปิ เกณจิ

ใครๆ ไม่อาจนับบุญของบุคคลผู้บูชาอยู่ซึ่งท่านผู้ควรบูชา คือพระพุทธเจ้าหรือพระสาวกทั้งหลาย ผู้ก้าวล่วง ปัญจธรรมเครื่องเน้นเข้าได้แล้ว ผู้มีความเศร้าโศก และความคร่ำครวญอันข้ามพ้นแล้ว หรือว่าของบุคคลผู้บูชาอยู่ซึ่งท่านผู้ควรบูชาเหล่านั้น ผู้นิพพานแล้ว ไม่มีภัยแต่ที่ไหนๆ

พระเจดีย์จุฬามณี

๕๒๔

ด้วยการนับแม้วิธีใดๆ ก็ตาม ว่าบุญนี้มีประมาณเท่าใด”

การคำนวณบุญ ที่เกิดจากการบูชาบุคคลผู้ที่ควรบูชา เช่นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือพระอรหันต์ทั้งหลาย เป็นสิ่งที่คำนวณได้ยากยิ่งนัก เพราะพระพุทธรูปทั้งหลายเป็นอจินไตย บุญที่เกิดจากการสักการบูชาท่านจึงเป็นอจินไตย คือไม่สามารถคำนวณได้ว่า บุญนี้มีประมาณเท่าใด และถึงแม้ว่าพระพุทธรูปจะทรงพระชนม์ชีพอยู่ หรือดับขันธปรินิพพานไปนานแล้วก็ตาม หากเรามีจิตเลื่อมใสชนิดเป็นอจลศรัทธา คือมีศรัทธาตั้งมั่นอย่างไม่คลอนแคลน อาณิสสท์ที่เกิดขึ้นก็ได้เท่ากัน คือไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน ในปัจจุบันหลวงพ่เห็นหลายๆ วัดมีการจัดงานประเพณีลอยกระทง เนื่องในเทศกาลวันเพ็ญเดือนสิบสอง แต่ละสถานที่ต่างมีเป้าหมายในการจัดงานที่แตกต่างกันออกไป

ที่น่าชื่นชมคือ บางวัดได้ถือเอาเทศกาลนี้เป็นโอกาสในการสร้างบุญกุศล แทนที่จะเป็นไปเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินเพียงอย่างเดียว ยังปรารถนาเหตุลอยกระทง เพื่อลอยบาปออกจากใจ และบูชารอยพระพุทธรูป ๓ ลุ่มแม่น้ำนัมมทานทีอีกด้วย บางพื้นที่ได้มีพิธีจุดโคมลอยเพื่อบูชาพระรัตนตรัย และก็น้อมบูชาพระมหาจุฬามณีเจดีย์ ซึ่งประดิษฐานพระเขี้ยวแก้ว และพระเกศโมลีอยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ นับเป็นกิจกรรมที่น่าชื่นชม

พระเจดีย์จุฬามณี

๕๒๕

และอนุโมทนา บางท่านอาจยังไม่รู้ว่า พระจุฬามณีคืออะไร
อยู่ที่ตรงไหน บูชาแล้วได้อย่างไร หลวงพ่อขอนำประวัติพระ-
จุฬามณีมาเล่าย่อๆ ดังนี้

*พระจุฬามณีเป็นชื่อของพระเจดีย์ ซึ่งประดิษฐานอยู่
บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ทุกวันพระ ๑๕ ค่ำ เหล่าเทพบุตรเทพ-
ธิดาจากสวรรค์ทุกชั้นฟ้า จะหยุดการละเล่นชั่วคราว เพื่อนำ
ดอกไม้มาบูชาพระเจดีย์อันศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ ในองค์พระเจดีย์
มีพระเกศโมลีของพระลัมบาลัมพุทฺธเจ้า และพระทันตธาตุ
เบื้องขวาของพระองค์ เหล่าทวยเทพถือว่า การได้ทัศนาลิ่งที่
เนื่องด้วยพระพุทฺธเจ้า เปรียบเสมือนได้นอบน้อมต่อพระผู้มี-
พระภาคเจ้า แม้ดับขันธปรินิพพานไปนานแล้วก็ตาม

พระเกศโมลีนี้ ท้าวสักกเทวราชทรงนำขึ้นไป
ประดิษฐานไว้ ตั้งแต่วันที่เจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกมหา-
ภิเนษกรรมณ คือนวันนั้น พระมหาบุรุษทรงตัดสินพระทัยเด็ดเดี่ยว
ขี้อำกัณฐกะเสด็จออกไปพร้อมด้วยนายฉันทะอำมาตย์ มุ่งหน้า
สู่ป่าเพื่อออกบวชทำพระนิพพานให้แจ้ง ทันทันนั้นเอง ภพของ
พญามารก็หวั่นไหว เพราะรู้ว่าผู้คิดหาทางหลุดพ้นจากเงื้อมมือ

*โลกทิปนี (พระพรหมโมลี)

พระเจดีย์จุฬามณี

๕๒๖

ของตน ไม่ยอมเวียนวนอยู่ในสังสารวัฏอีกต่อไป มารผู้มีบาปรีบเข้ามาขวาง หวังจะให้พระโพธิสัตว์กลับไปเสียเบญจกามคุณ ในพระบรมหาราชวัง มารปรากฏกายอยู่ในอากาศ กล่าวห้ามว่า “ท่านอย่าได้ออกไปเลย ในวันที่ ๗ นับแต่วันนี้ไป จักรรัตนจักปรากฏแก่ท่าน ท่านจักได้ครอบครองราชสมบัติในทวีปทั้งสี่ เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ ขอให้ท่านจงกลับไปเสียเถิด”

เจ้าชายสิทธัตถะตรัสถามว่า “ท่านเป็นใคร” เมื่อรู้ว่าผู้ที่มายืนขวางหน้ากลางอากาศนี้เป็นมาร จึงตรัสว่า “ดูก่อนมารผู้มีใจบาป เรารู้ว่าจักรรัตนจะปรากฏแก่เรา แต่เราไม่ต้องการสมบัติเหล่านั้นเลย ลัทธิปัญญุตญาณเท่านั้นเป็นสิ่งที่เราปรารถนามากที่สุด เราจักให้หมื่นโลกธาตุดับสิ้น แล้วจักเป็นพระพุทธเจ้า ท่านจงหลีกเลี่ยงเถิด” เมื่อมารห้ามความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวของพระองค์ไม่ได้ ก็ได้แต่ขู่่ว่า ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เราจะคอยหาช่องทำให้ท่านไม่ได้บรรลุนิพพาน จะทำให้ท่านมีใจผูกพันอยู่กับกามวิตก พยาบาทวิตก วิหิงสาวิตก เราจะติดตามรบกวนท่านไปทุกหนทุกแห่งเหมือนเงาตามตัว ฉะนั้น

พระโพธิสัตว์ไม่ได้เกรงกลัวคำขู่ของพญามาร และไม่อาลัยในจักรพรรดิราชสมบัติเหล่านั้นเลย ทรงสละทิ้งเหมือนทิ้งก้อนเขฬะ เมื่อพระองค์เสด็จถึงฝั่งแม่น้ำอนิมา ทรงลงจาก

พระเจดีย์จุฬามณี

๕๒๓

หลังม้ากัณฐกะ แล้วดำริว่า ผมของเรานี้ ไม่สมควรแก่สมณะ จึงเอาพระขรรค์ตัดพระเกศโมลีให้เหลือพระเกศาไว้ประมาณ ๒ นิ้วมือ เป็นที่น่าอัศจรรย์ว่า เส้นพระเกศา ซึ่งเหลือประมาณ ๒ องคุลีนั่น ได้เวียนขวาแนบติดพระเศียร และเป็นเช่นนั้นจนตลอดพระชนม์ชีพ

พระโพธิสัตว์จับพระเกศโมลี แล้วตั้งจิตอธิษฐานว่า “ถ้าเราจักได้เป็นพระพุทธเจ้าแล้วไซ้ร้ ขอพระโมลีจงตั้งอยู่ในอากาศ ถ้าจักไม่ได้เป็นพระพุทธเจ้า ขอจงตกลงบนพื้น” พระองค์ทรงโยนขึ้นไปในอากาศ พระเกศโมลีลอยอยู่ในอากาศสมดังที่ทรงอธิษฐานไว้ ท้าวสักกเทวราชทรงเห็นด้วยทิพยจักขุ จึงเอาผอบแก้วรับไว้ แล้วนำไปประดิษฐานไว้ในพระเจดีย์ชื่อว่า จุฬามณี ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

จากนั้นขฤิการมหาพรหมผู้เป็นสหายเก่าในครั้งพระกัศสปพุทธเจ้า รู้ว่า วันนี้พระสหายออกมหาภิเนษกรรมณั้ จึงได้เสด็จลงจากพรหมโลก นำบริวาร ๘ คือ ไตรจีวร บาตร มีด เข็ม รัตประคด และผ้ากรองน้ำ เข้าไปถวาย ตั้งแต่นั้นมาพระองค์ทรงถือเพศบรรพชาอันสูงสุด แล้วตั้งพระทัยมั่นในการบำเพ็ญเพียรภาวนา ใช้เวลาอยู่ถึง ๖ ปี ก็ได้ตรัสรู้อนุดตรสั้มาลั้มโพธิญาณ นี้คือที่มาของพระเกศโมลี ว่าทำไมจึงไปประดิษฐาน

พระเจดีย์จุฬามณี

๕๒๘

อยู่บนสวรรค์ ส่วนพระทันตธาตุเบื่องขวาหรือพระเขี้ยวแก้วนั้น
ทำวลักกเทวราชทรงอัญเชิญมาจากโทณพราหมณ์ ซึ่งได้แอบ
ซ่อนไว้ในวันที่ทำการแบ่งพระบรมธาตุ หลังจากที่มีการถวาย
พระเพลิงพุทธสรีระ

เพราะฉะนั้น พระเจดีย์จุฬามณีในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์นั้น
จึงเป็นเจดีย์อันศักดิ์สิทธิ์ที่เหล่าทวยเทพต่างมาลักการบูชากัน
ไม่ได้ขาด เทวดาเขารักบุญมาก เพราะรู้ว่าที่ได้มาเสวยบุญใน
สวรรค์นี้ ก็เนื่องจากได้สั่งสมบุญไว้เป็นอย่างดีในภพชาติ
ปางก่อน ทุกวันพระขึ้น ๑๕ ค่ำ เขาจะหยุดการละเล่นชั่วคราว
เพื่อไปลักการบูชาพระเจดีย์แห่งนี้ เพราะเขารู้ว่าบุญจากการ
บูชาพระรัตนตรัยนั้นเป็นบุญใหญ่ ทำให้มีโอกาสเสวยบุญอยู่ใน
สวรรค์ได้ยาวนาน และเป็นพลวปัจจัยให้ได้บรรลุมรรคผล
นิพพานอีกด้วย การที่หลายๆ ท่านได้ปรารภเหตุวันเพ็ญเดือน
สิบสอง ลอยกระทงหรือโคมไฟลอยฟ้าเพื่อบูชาพระรัตนตรัย
นับว่าเป็นผู้ฉลาดในการสั่งสมบุญกุศลให้กับตัวเอง วันพระ
ถือว่าเป็นวันสว่างของชีวิต เราควรจะปฏิบัติธรรมให้ดีเป็นพิเศษ
ดังนั้น ขอให้หาโอกาสสั่งสมบุญให้กับตัวเอง ในคืนวันเพ็ญของ
ทุกๆ เดือนกันทุกคน

